

L'EINA DE SUBSTITUCIÓ DEL WORD

Xavier Albons

Presentació

L'eina del Word de cerca i substitució pot ser força útil a l'hora de fer correccions. Aquesta eina permet treballar en diferents nivells de complexitat, i ofereix la possibilitat de cercar tant una seqüència de text com caràcters especials o fragments amb un format determinat. Fins i tot, permet fer cerques més complexes amb l'ús de comodins.

Per fer aparèixer el quadre de diàleg de la cerca i substitució es pot prémer el botó Substitueix del grup Edició de la pestanya Inici del Word 2010 (situat a la banda dreta de la barra d'eines) o la drecera del teclat Ctrl + L.

La substitució senzilla

La substitució senzilla fa referència a una cerca en què es posen un o més caràcters a la casella de cerca, sense definir cap paràmetre més.

Amb aquest tipus de cerca ja es poden fer tot un seguit de substitucions que permeten estalviar temps a l'hora de corregir alguns errors habituals.

Errors de picatge

- Dos espais seguits:¹

→

- Espai abans dels signes de puntuació o del parèntesi de tancament, i espai després del parèntesi d'obertura:

→
 →

1. En els exemples de cerca d'aquest document, es fa servir un quadrat blanc (□) per indicar l'espai.

- Accent en comptes d'apòstrof:²

→

- Apòstrof seguit d'espai:

→

En aquest tipus de substitució, encara que al quadre de cerca aparegui un apòstrof recte, la cerca troba tant els apòstrofs rectes com els tipogràfics.

Qüestions de puntuació

- Ela geminada amb el punt baix:

→

En aquest tipus de substitució, encara que escrivim només caràcters en minúscula, la substitució es farà tant si els caràcters estan en minúscula com si estan en majúscula.

- Cometes altes tipogràfiques en comptes de rectes:

→
 →

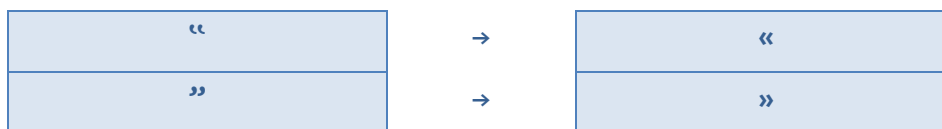
Encara que tant al quadre de cerca com al de substitució aparegui el caràcter de l'apòstrof recte, si està activada la correcció automàtica de les cometes,³ en fer la substitució al text apareixen els apòstrofs tipogràfics.

En substituir les cometes altes, el programa té en compte els caràcters que hi ha al davant o al darrere per posar-hi les cometes d'obertura i tancament corresponents.

2. Perquè aparegui l'accent al quadre de cerca cal prémer l'espai després de la tecla de l'accent.

3. Sobre la correcció automàtica de les cometes rectes, vegeu l'apunt «[Opcions de correcció automàtica del Word \(II\)](#)» del blog [Un tip de trucs](#).

- Substitució de cometes altes per cometes baixes:

En aquest cas s’han de substituir per separat les cometes d’obertura i les de tancament.

- Substitució de tres punts seguits pel caràcter de punts suspensius:

Remarques

- A l’hora de fer substitucions, si es treballa amb un document en què hi ha activades les marques de revisió, convé desconnectar-ne la visualització per pantalla, perquè aquesta eina no discrimina entre caràcters esborrats i caràcters vàlids.⁴
- Si s’ha de posar un caràcter especial en un dels quadres, es pot copiar prèviament del text o es pot inserir mitjançant la drecera de la tecla d’alternativa més el codi decimal corresponent.⁵
- Si en comptes de fer una substitució es vol eliminar algun element, només cal deixar el quadre de substitució buit.
- A l’hora de fer una substitució, cal valorar què és més econòmic: fer la substitució global o pas per pas. Cada opció té avantatges i inconvenients. La substitució pas per pas es pot fer pesada si el document és llarg. En canvi, amb una substitució global, es poden substituir seqüències que no tenen res a veure amb el que es volia esmenar.

La substitució avançada

Si es pitja el botó Més del quadre de diàleg de les substitucions, a la part inferior apareixen un seguit d’eines complementàries.

Distingeix entre majúscules i minúscules

- Si s’activa la casella de selecció Distingeix entre majúscules i minúscules, la majúscula o minúscula dels caràcters del quadre de cerca esdevé un tret pertinent.

4. Sobre el sistema de marques de revisió del Word, vegeu l’apunt «[Les marques de revisió del Word](#)» del blog [Un tip de trucs](#).

5. Sobre la inserció de caràcters especials mitjançant la tecla d’alternativa, vegeu l’apunt «[Però on son les cometes llatines?](#)» del blog [Un tip de trucs](#).

- Per exemple, si en un text traduït automàticament del castellà al català es descobreix que s'ha traduït sistemàticament el cognom amb la forma *Casas* per *Cases*, es pot fer una substitució automàtica més segura si s'activa la casella *Distingeix* entre majúscules i minúscules per evitar la substitució del mot *cases* en minúscula:

Cases → **Casas**

Distingeix entre de majúscules i minúscules

Només paraules completes

Si s'activa la casella de selecció *Només paraules completes* la cerca només afectarà el text de cerca que coincideixi amb un mot sencer i no pas amb part d'un mot. Com es lògic, si s'escriu algun caràcter separador de mots com ara un espai, la casella es desactiva automàticament.

- Per exemple, en un text sobre *Strauss* en què es detecta el nom escrit amb una sola *s*, però no sistemàticament, es pot marcar la casella de selecció i fer la substitució segura de les formes amb una sola *s*. Contràriament, sense marcar la casella a banda d'esmenar les formes incorrectes, també es canviarien formes correctes per una forma amb tres eses:

Straus → **Strauss**

Només paraules completes

Format

A la part inferior del quadre de diàleg, el botó *Format* permet definir el format dels segments que volem localitzar o substituir. Es poden definir molts trets de format, com ara el tipus de lletra, la mida, el format de lletra, l'alineament dels paràgrafs, la llengua del text, etc.

Per aplicar els formats de lletra (cursiva, negreta, subratllat, etc.) és convenient fer servir les dreceres del teclat del Windows.⁶

- Per exemple, en un text apareix repetidament el terme *afàsia* marcat en negreta. Per raons d'estil es vol canviar la negreta per la cursiva. Només cal escriure el mot als dos quadres i marcar el format de negreta al de cerca i, els de cursiva i no negreta al de substitució, perquè si no obtindríem el mot *afàsia* en cursiva i negreta.⁷

afàsia → **afàsia**

Tipus de lletra: Cursiva

Tipus de lletra: Negreta, No cursiva

6. Sobre les dreceres del teclat per donar format al text, vegeu l'apunt «[Tecles per donar format al text](#)» del blog [Un tip de trucs](#).

7. Per definir més d'un format de lletra als quadres de cerca o de substitució, cal usar les dreceres del teclat. Per assignar els formats de tipus *no negreta* o *no cursiva* amb les dreceres del teclat, només cal prémer-les dos cops de manera consecutiva.

Si es vol substituir en general algun tret de format només cal definir-lo al quadre de cerca sense escriure-hi res i marcar al quadre de substitució el canvi de format que es vol fer.

- Per exemple, en un document que conté enllaços es vol suprimir el subratllat que afegeix per defecte el Word quan aplica automàticament el format d'enllaç. Aleshores només cal definir el format de lletra subratllat al quadre de cerca i el de no subratllat al de substitució.

Per suprimir els formats dels quadres de cerca i substitució es pot fer ràpidament prement el botó Sense format.

Especial

El botó Especial permet incloure als quadres de cerca i substitució alguns caràcters especials o comodins com ara les marques de paràgraf, de tabulació, una lletra qualsevol, etc. Això amplia les possibilitats de la substitució.

Els codis més interessants que es poden inserir al quadre de cerca són els següents:

Marca de paràgraf	<code>^p</code>	Guionet inseparable	<code>^~</code>
Marca de tabulació	<code>^t</code>	Marca de nota final	<code>^f</code>
Qualsevol caràcter	<code>^?</code>	Marca de nota al peu	<code>^n</code>
Qualsevol dígit	<code>^#</code>	Canvi de línia manual	<code>^l</code>
Qualsevol lletra	<code>^\$</code>	Canvi de pàgina manual	<code>^m</code>
Guió llarg	<code>^+</code>	Espai inseparable	<code>^e</code>
Guió curt	<code>^=</code>	Espai en blanc	<code>^w</code>

D'altra banda, al quadre de substitució es poden inserir els codis següents:

Marca de paràgraf	<code>^p</code>	Canvi de pàgina manual	<code>^m</code>
Marca de tabulació	<code>^t</code>	Espai inseparable	<code>^e</code>
Guió llarg	<code>^+</code>	Espai en blanc	<code>^w</code>
Guió curt	<code>^=</code>	Text de cerca	<code>^&</code>
Guionet inseparable	<code>^~</code>	Contingut del porta-retalls	<code>^c</code>
Canvi de línia manual	<code>^l</code>		

Amb aquests codis podem fer substitucions complexes, més enllà de la substitució de cadenes de caràcters simples.

- Per exemple, en un document en què s'han fet servir els guions mitjans per marcar els incisos i els volem canviar pels guions llargs, només cal definir la substitució següent:

→

- Per exemple, en un document que s'ha de traduir automàticament i que és massa voluminós perquè conté moltes imatges, es poden suprimir totes les imatges d'un cop amb aquesta substitució senzilla:⁸

→

8. Si es vol suprimir un element d'un document només cal fer una substitució deixant el quadre de substitució en blanc.

Utilitza comodins

Quan s'activa la casella de selecció **Utilitza comodins**, els menús que apareixen en pitjar el botó **Especial** canvien:

Comodí	Què cerca?	Exemple
?	Qualsevol caràcter individual	c?p (troba <i>cap</i> i <i>cop</i>)
*	Qualsevol cadena de caràcters	s*c (troba <i>sec</i> , <i>sarcàstic</i> , etc.) ⁹
[]	Els caràcters inclosos dins els claudàtors	r[au]s (troba <i>ras</i> i <i>rus</i>)
[-]	Qualsevol caràcter inclòs en l'interval especificat ¹⁰	p[a-i]s (troba <i>pas</i> , <i>pes</i> i <i>pis</i> , però no <i>pus</i>) [0-2] (troba els números 0, 1 i 2)
[!]	Qualsevol caràcter excepte els inclosos dins els claudàtors	s[!e]c (troba <i>sac</i> , <i>soc</i> , <i>suc</i> , però no <i>sec</i>)
[!x-z]	Qualsevol caràcter excepte els inclosos en l'interval especificat	r[a-i]c (troba <i>roc</i> i <i>ruc</i> , però no <i>rec</i> ni <i>ric</i>)
{n}	<i>n</i> aparicions del caràcter o l'expressió anterior	cal{2} (troba <i>call</i> , però no <i>ca</i>)
{n;}	Com a mínim <i>n</i> aparicions del caràcter o l'expressió anterior	cal{1;} (troba <i>cal</i> i <i>call</i>)
{n;m}	De <i>n</i> a <i>m</i> aparicions del caràcter o l'expressió anterior	10{1;3} (troba <i>10</i> , <i>100</i> i <i>1000</i>)
@	Una o més aparicions del caràcter o l'expressió anterior	bar@i (troba <i>bari</i> i <i>barn</i>)
<	Principi d'una paraula	<cant (troba <i>cantar</i> , però no <i>tocant</i>)
>	Final d'una paraula	cant> (troba <i>tocant</i> , però no <i>cantar</i>)

A banda d'aquests comodins, també es poden usar els parèntesis i el comodí \n per recuperar alguns dels elements definits a la cerca, on la *n* correspon al número d'element marcat entre parèntesis que es vol recuperar. És a dir, si en la cerca es marca un element entre parèntesis, per recuperar-lo, en el quadre de substitució cal escriure \1. En canvi, si en la cerca s'han definit dos elements entre parèntesis, per recuperar el segon, en el quadre de substitució cal escriure \2.

En la cerca amb comodins cal tenir en compte els aspectes següents:

- La distinció de majúscules i minúscules s'activa automàticament. És a dir, que si s'escriu un caràcter en minúscula el programa ignorarà el mateix caràcter en majúscula.
- La cerca distingeix entre apòstrofs rectes i tipogràfics. És a dir, en pitjar la tecla de l'apòstrof en la casella Cerca, l'apòstrof que apareix és el recte i, per tant, només cercarà l'apòstrof recte i ignorarà el tipogràfic. Per escriure l'apòstrof tipogràfic en el quadre Cerca o bé es copia del text o bé cal introduir-lo mitjançant una drecera del teclat.

9. Aquest comodí és massa potent, perquè a banda dels caràcters alfanumèrics també inclou qualsevol altre caràcter com ara els signes de puntuació, els salts de línia o els salts de paràgraf.

10. Els intervals de caràcters s'han de definir seguint l'ordre alfabètic o numèric.

- Amb els comodins de principi i final de paraula (<>) cal tenir en compte que el Word no considera l'apòstrof com a separador de mot i que, en canvi, sí que ho fa amb el punt volat de la ela geminada.
- Quan es fan servir els parèntesis per fer recuperar algun fragment de la cerca no es poden usar les marques de revisió perquè es poden generar seqüències errònies.
- Si es vol trobar un caràcter que es fa servir com a comodí (per exemple, @), cal escriure'l precedit de la barra inclinada invertida (\@).

El més interessant de l'ús de la cerca amb comodins és que quan es combinen permeten augmentar extraordinàriament les possibilitats de la substitució automàtica:

- Per exemple, per substituir d'un sol cop tots els casos en què hi hagi més d'un espai entre dos mots en un text només cal definir la substitució següent:

{2;} →

Utilitza comodins

En aquest cas en la cerca es fa servir el comodí {2;} per indicar que volem trobar tots els casos en què l'espai es repeteix com a mínim dos cops.

- Per exemple, per suprimir d'un sol cop tots els casos en què hi hagi un espai abans d'un signe de puntuació només cal definir la substitució següent:

([.,:;]) → \1

Utilitza comodins

En aquest cas en la cerca es fa servir el comodí [,] per incloure-hi tots els signes de puntuació davant dels quals volem trobar un espai, i el comodí () per recuperar el signe de puntuació en la substitució.

- Per exemple, en un text s'ha fet servir la forma del pronom *es* en tots els casos i, per raons d'estil es vol canviar a la forma *se* quan es trobi davant de consonant sibilant. En aquest cas cal definir les substitucions següents:

<es s → se s

Utilitza comodins

En aquest cas en la cerca només cal fer servir el comodí < per evitar els casos de mots acabats en -es davant d'un mot començat en s-.

<es (c[ei]) → se \1

Utilitza comodins

En el segon cas en la cerca es fa servir també el comodí [] per restringir la cerca a les formes verbals començades per ce- i cí-, i el comodí () per recuperar el segment corresponent en la substitució.

- Per exemple, en un text en què s'han fet servir els termes α *blocador* i β *blocador*, tant en singular com en plural, i es volen substituir per les formes recomanades *blocador* α i *blocador* β , es pot definir la substitució següent:

`(<[αβ]> (blocado[rs]@))`

→

`\2 \1`

Utilitza comodins

En aquest cas en la cerca es fa servir el comodí `()` per marcar els dos elements dels quals volem invertir l'ordre en la substitució i el comodí `[]` per incloure-hi les dues opcions del primer element i de les terminacions de singular i plural del mot *blocador*, a més del comodí `@` per indicar que els caràcters inclosos als claudàtors poden aparèixer un sol cop (*blocador*) o més (*blocadors*).

- Per exemple, si es vol fer una revisió de l'apostrofació general de l'article, es pot definir la substitució següent:

`<[e1][la]> ([aeiouàèéíóúh])`

→

`l'\1`

Utilitza comodins

En aquest cas en la cerca es fa servir la combinació dels comodins `<>` i `[]` per restringir la cerca a les formes *e/i la* i els comodins `()` i `[]` per definir tots els caràcters davant els quals cal apostrofar els articles.¹¹

11. En aquesta substitució, però, cal tenir en compte que la cerca també ens trobarà casos en què no hi ha d'haver apostrofació com ara *la il·lusió* o *la humitat* i, per tant, no seria aconsellable fer una substitució global.